

MAŁGORZATA RUSIŁOWICZ

DOBRY KUMPEL POTRZEBNY OD ZARAZ

SCENARIUSZ ZAJĘĆ DLA NAUCZYCIELA/NAUCZYCIELKI -
WERSJA 45-MINUTOWA (DO PRACY STACJONARNEJ)

Krótki opis zajęć:

Warsztat koncentruje się na wartościach – życzliwości, solidarności oraz szeroko rozumianej odpowiedzialności za siebie, najbliższych, kolegów i koleżanki. W czasie zajęć uczniowie/uczennice dowiadują się, jak ważnymi wartościami w życiu każdego człowieka są: życzliwość, posiadanie kumpla/kumpeli, wzajemne dbanie o siebie, wspólne działanie, pomoc i wsparcie. W podsumowaniu zwracamy uwagę na siłę płynącą z tworzenia wokół siebie – w szkole, w domu, w miejscu zamieszkania, na ulicy, w sklepie, w kinie (czyli w przestrzeni publicznej) – strefy życzliwości.

Czas: 45 minut

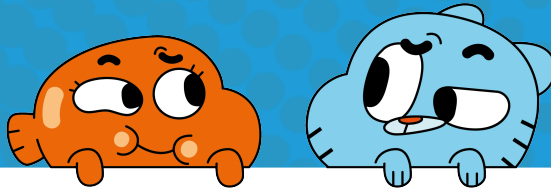
Zagadnienia:

- przyjaźń
- życzliwość
- współpraca
- wsparcie
- tolerancja

Pytania kluczowe:

- Czym są życzliwość i odpowiedzialność za siebie i innych?
- W jaki sposób możemy dbać o siebie i innych?
- Jak wspierać się nawzajem?
- Dlaczego warto mieć kumpla/kumpelę?

Cele lekcji:

Uczniowie/uczennice:

- wiedzą, czym jest życzliwość i tolerancja;
- wiedzą, dlaczego warto mieć kumpla/kumpelę;
- dostrzegają, szanują i akceptują różnorodność w otaczającym ich/je świecie;
- rozumieją, że każdy człowiek jest inny i ma swoje indywidualne cechy;
- wykazują postawę tolerancji;
- przedstawiają własne argumenty i bronią ich na forum grupy;
- potrafią wyciągać wnioski na podstawie posiadanych informacji;
- doskonałą umiejętność pracy w grupie i pracy zespołowej;
- potrafią pracować w grupie i wypowiadać się na forum.

Kryteria sukcesu ucznia/uczennicy (nacobezu):

- Potrafię wyjaśnić znaczenie słów życzliwość, wsparcie, pomoc, przyjaźń.
- Szanuję poglądy innych.
- Jestem życzliwy/życzliwa i tolerancyjny/tolerancyjna w stosunku do innych ludzi.
- Wiem, że każdy człowiek jest inny i szanuję to.
- Wiem, dlaczego warto pomagać innym ludziom.
- Pomagam innym.
- Uważnie i starannie wykonuję zadania.
- Umieję współpracować w grupie i wyrażać swoje zdanie.
- Aktywnie uczestniczę w zajęciach i zadaniach grupy.

Środki dydaktyczne:

wyliczanka „Wszyscy są, witam Was”

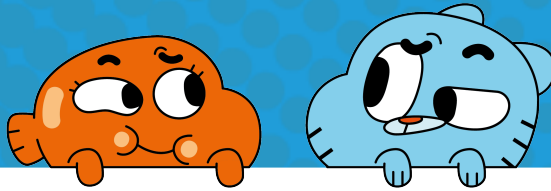
załącznik nr 1: „Kogo możemy nazwać życzliwym człowiekiem?” – materiał dla prowadzącego/prowadzącej

piosenka pt. „Dziwaczny jak ty i ja” z serialu „Niesamowity świat Gumballa” dostępna w Internecie na stronie: <https://www.youtube.com/watch?v=96Zh6PyrUPM>

Materiały:

- 5 arkuszy szarego papieru/ brystolu
- flamastry i kredki do pracy w grupach
- motek nici

Metody:

- burza mózgów
- metody aktywizujące
- praca plastyczna
- dyskusja

Formy pracy:

- praca indywidualna
- praca w grupach
- praca zespołowa

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

ĆWICZENIE NA START (3 MINUTY)

1. Przed rozpoczęciem zajęć zaproponuj dzieciom wyliczankę na powitanie pt. „Wszyscy są, witam Was”.
2. Poproś, aby uczniowie stanęli/ uczennice stanęły swobodnie w kole. Powtórz z nimi słowa wyliczanki i przećwicz gesty, które będą im towarzyszyć:

Wszyscy są! – wyciągamy wyprostowane ręce do przodu

Witam Was! – podnosimy wyprostowane ręce do góry i machamy nimi w lewą i prawą stronę

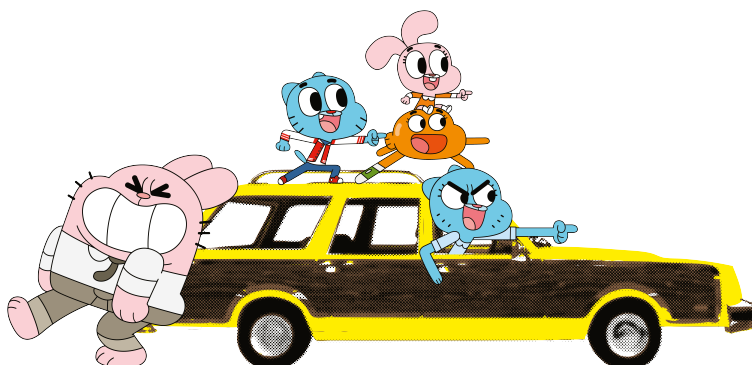
Zaczynamy, już czas. – pukamy palcem w nadgarstek, tak jakbyśmy pokazywali godzinę na zegarku

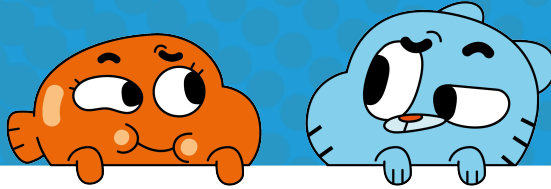
Jestem ja, – pokazujemy oburącz na siebie

Jesteś Ty, – pokazujemy oburącz na partnera

Raz, dwa, trzy. – klaszczemy w dłonie dowolnej osoby

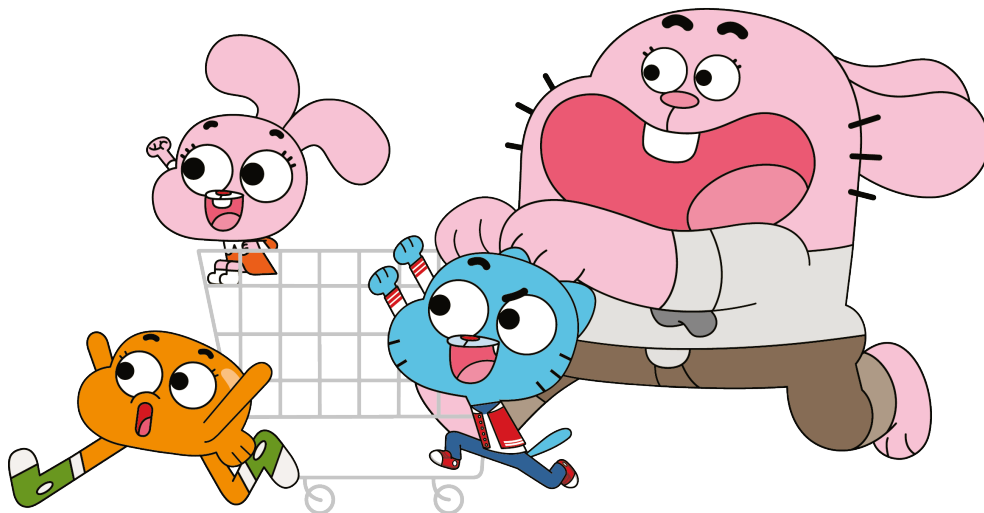
3. Powitalną wyliczankę powtórz z dziećmi trzykrotnie, w związku z tym, że uczniowie/uczennice muszą opanować słowa i towarzyszące im gesty.

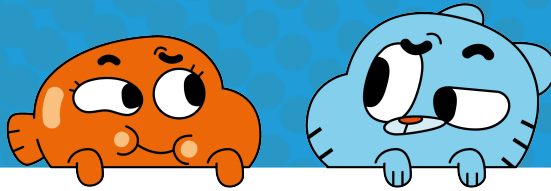

MODUŁ I „WSZYSCY, KTÓRZY...” (7 MINUT)

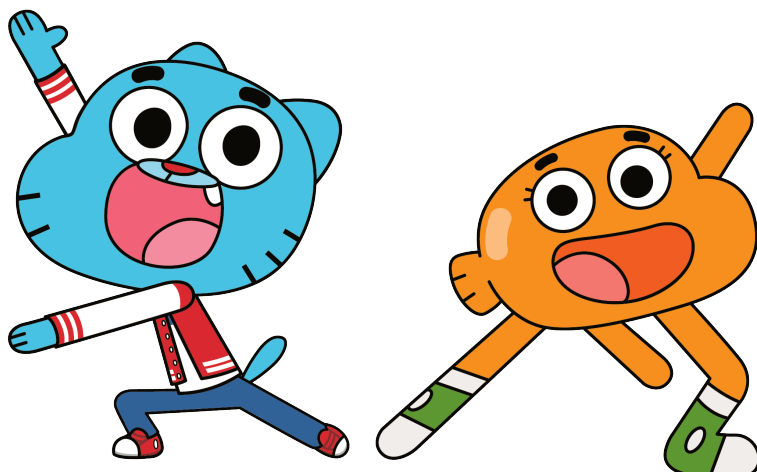
1. Na początku zajęć (przed podaniem tematu) przeprowadź zabawę pt. „Wszyscy, którzy...” Wyjaśnij uczniom/uczennicom zasady gry. Ustaw krzesła w kole i poproś dzieci o zajęcie miejsc. Wyznacz jedną osobę, która wejdzie do środka koła. Poproś, żeby odstawiła na bok swoje krzesło. Poinformuj uczniów/uczennice, że każda osoba, która wejdzie do środka, powinna wypowiedzieć zdanie: Wszyscy, którzy tak jak ja... i dokończyć je, podając swoją cechę, ulubione zajęcie, danie, kolor, piosenkę, grę, zainteresowania itd.(np. Wszyscy, którzy tak jak ja lubią lody czekoladowe). Wszystkie dzieci, które identyfikują się z podaną informacją, wstają i zamieniają się miejscami. Dziecko znajdujące się w środku koła zajmuje zwalniaszące się miejsce. W związku z tym, że krzeseł jest o jedno mniej niż dzieci, zawsze ktoś zostanie w środku i zabawa toczy się dalej.
2. Podsumuj ćwiczenie. Porozmawiaj z uczniami/uczennicami o tym, jak się czuli/czuły, gdy podana cecha była wspólna dla dużej części grupy, a jak, kiedy cecha była wspólna dla niewielkiej części grupy. Czego dzieci dowiedziały się o sobie w czasie zabawy? Ważne, aby poprowadzić rozmowę w taki sposób, żeby dostrzegły, że wiele je łączy, ale również wiele różni. Mimo to, potrafią się razem bawić i ze sobą współpracować.

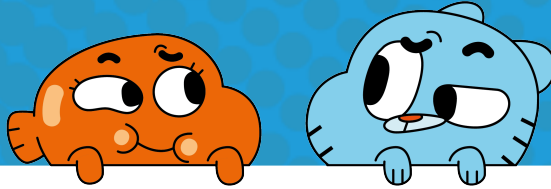

MODUŁ II ŻYCZLIWOŚĆ I PRZYJAŹŃ - WPROWADZENIE (10 MINUT)

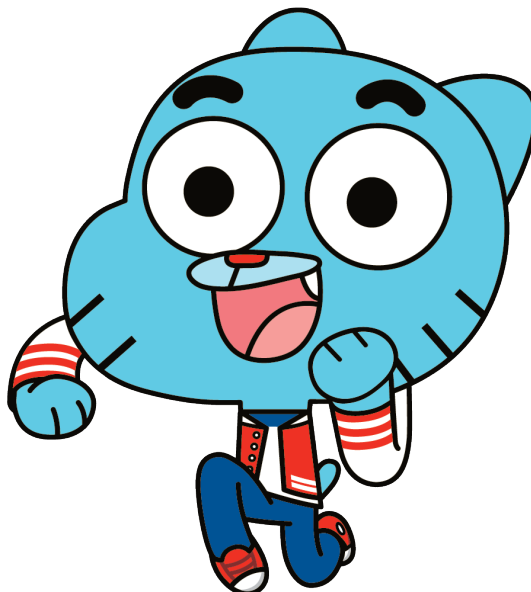
1. Zapoznaj uczniów/uczennice z kryteriami sukcesu (nacobezu). Poinformuj ich/je, że dzisiaj będziecie rozmawiać o życzliwości, tolerancji, współpracy, szacunku oraz potrzebie pomagania innym ludziom oraz o tym, co oznacza bycie dobrym kumplem/ dobrą kumpelą.
2. Zaproponuj uczniom/uczennicom wspólne tworzenie mapy skojarzeń do rzeczowników: życzliwość i kumpel/kumpela. Zawieś na tablicy przygotowany wcześniej duży arkusz papieru z narysowanym słońcem, które trzyma w ręce serce. Zapytaj uczniów, co ich zdaniem oznaczają słowa życzliwość oraz kumpel/kumpela. Wszystkie propozycje zapisuj na rysunku (po jednej stronie skojarzenia związane z życzliwością, po drugiej - z kumplem/kumpelą). Jeżeli jedna propozycja pojawia się kilkakrotnie, postaw przy niej plus.
3. Po wykonaniu ćwiczenia zapytaj uczniów/uczennice:
 - Dlaczego warto być życzliwym człowiekiem?
 - Kim jest kumpel/kumpela?
 - Jakie cechy ma dobry kumpel/ dobra kumpela?
 - Co oznaczają słowa kumplostwo, kumplować się?
4. Podsumuj ćwiczenie. Omów z dziećmi najczęściej pojawiające się skojarzenia - zapytaj, dlaczego uznały je za ważne. Podkreśl, że życzliwość jest niezwykle potrzebna w codziennym życiu. Każdy z nas potrzebuje też kumpla/kumpeli - osoby bardzo ważnej w życiu. Dzięki życzliwości oraz kumplom/kumpelom czujemy się bezpieczni, potrzebni innym i możemy żyć w tolerancyjnym świecie, w którym każdy - niezależnie od wyglądu, poglądów, wyznawanej religii, pochodzenia czy zainteresowań - ma swoje miejsce. Przeczytaj dzieciom wybrane informacje na temat życzliwości (**załącznik nr 1: „Kogo możemy nazwać życzliwym człowiekiem?”**).

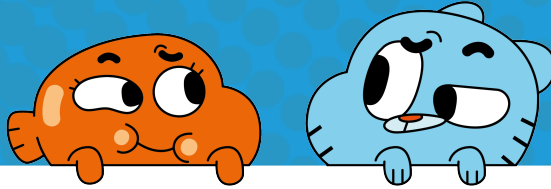

MODUŁ III **RAZEM MOŻEMY WIĘCEJ (10 MINUT)**

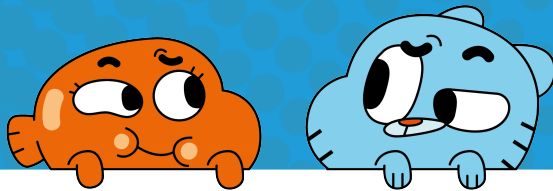
1. Zaproponuj uczniom/uczennicom ćwiczenie. Poproś, aby stanęli/stanęły w kole. Wytłumacz, że ich zadaniem będzie rzucanie kłęбка z nicią, tak by powstała pajęczna sieć. Każda osoba, do której ktoś rzuci kłębek, powinna zaplątać nitkę na palec i odrzucić go kolejnej osobie. Ważne, abyś Ty również uczestniczył/uczestniczyła w zabawie. Uwaga: należy tak pokierować grą, aby każde dziecko przynajmniej 2 razy otrzymało i rzuciło kłębek.
2. Wytłumacz dzieciom, że ich zadaniem będzie rozplątanie sieci bez porozumiewania się głosem. Muszą z powrotem zwinąć nić w kłębek. Wykonując zadanie, mogą przekazywać sobie informacje za pomocą gestów i mimiki.
3. Przejdź do następnego ćwiczenia. Poinformuj dzieci, że za chwilę staną przed kolejnym wyzwaniem. Poproś, aby ustawili się w kole i wzięły się za ręce. Stań razem z nimi. Załóż na swoją rękę koło hula-hop (w miejscu zgięcia łokcia). Wytłumacz uczniom/uczennicom, że będą musieli/musiały przekazywać sobie koło bez puszczenia dłoni.
4. Podsumuj ćwiczenia: zapytaj dzieci, dzięki czemu udało im się rozplątać sieć i przekazać koło drugiej osobie. Jakie przeszkody musiały pokonać? Co było najtrudniejsze i dlaczego? Podkreśl, jak ważne w codziennym życiu są: współpraca z innymi, zaufanie, pomoc, życzliwość i wsparcie. Podziękuj dzieciom za zaangażowanie w czasie zajęć.

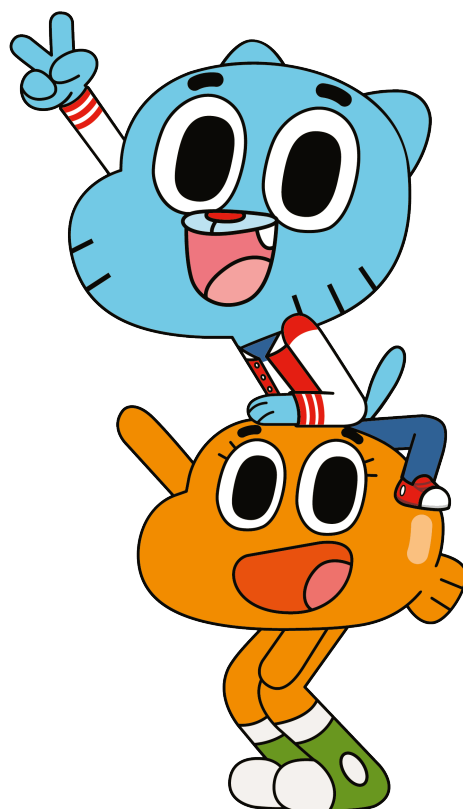
MODUŁ IV **WSZYSCY POTRZEBUJEMY ŻYCZLIWOŚCI – KUMPEL I KUMPELA TEŻ** **(10 MINUT)**

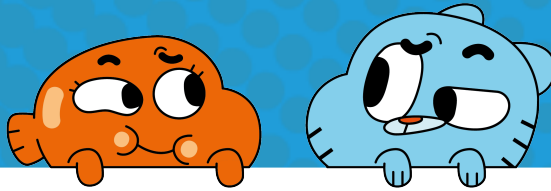
1. Przed wykonaniem zadania zapytaj dzieci:
 - Dlaczego pomagamy innym ludziom?
 - W jaki sposób możemy pomagać sobie nawzajem?
 - Komu i w jaki sposób najczęściej pomagacie?
 - Jak się czujecie, kiedy pomagacie innym?
 - Czy możecie liczyć na pomoc kumpla/kumpeli?
 - W jakich sytuacjach pomagacie sobie nawzajem i dlaczego?
2. Podziel uczniów/uczennice na 4 grupy. Każdej grupie rozdaj po 1 arkuszu szarego papieru, kredki oraz flamastry.
3. Poproś, aby każda osoba z grupy odrysowała na arkuszu swoje dłonie. Następnie poproś, aby każde dziecko narysowało lub napisało (jeżeli potrafi), w jaki sposób można pomagać kumplowi/kumpelce. W czasie zadania zwróć szczególną uwagę na współpracę między uczniami/uczennicami, dzielenie się materiałami – mazakami, kredkami. Ważne, żeby dzieci pomagały sobie w wykonywaniu zadania.
4. Po zakończeniu zadania zawieś prace dzieci w widocznym miejscu w sali. Poproś grupy o zaprezentowanie prac na forum klasy. Dopilnuj, aby każde dziecko miało możliwość opisanego swojego rysunku. Kiedy wszystkie grupy przedstawią rysunki, porozmawiaj z uczniami/uczennicami na temat okazywania życzliwości i tolerancji innymi ludźmi. Pogadanka powinna być moderowana w taki sposób, aby dzieci same doszły do następujących wniosków:
 - Ludzie różnią się od siebie nie tylko wyglądem, ale również charakterem, zainteresowaniami, językiem, narodowością itd.
 - Każdy z nas jest inny, ale wiele nas łączy.
 - Tolerancja i życzliwość są potrzebne wszystkim ludziom.
 - Pomaganie innym może sprawiać wiele radości.
 - Każdy człowiek potrzebuje jakiejś pomocy.
 - Dzięki pomaganiu innym ludziom czujemy się potrzebni.
 - Kumpel/kumpela to osoba, która nam pomaga, wspiera nas i szanuje, nie dokucza nam.

MODUŁ V **TANIEC ŻYCZLIWOŚCI Z RÓŻNOKOLOROWYMI BALONAMI (5 MINUT)**

1. Rozdaj dzieciom po jednym baloniku. Do zabawy wykorzystaj różne kolory balonów. Włącz piosenkę pt. „Dziwaczny jak ty i ja” z serialu „Niesamowity świat Gumballa” dostępną w Internecie na stronie: <https://www.youtube.com/watch?v=96Zh6PyrUPM>.
2. Poproś dzieci, aby zatańczyły z balonami w rytm muzyki.
3. Zakończ zabawę stwierdzeniem, że – tak jak te kolorowe balony – ludzie mają wiele cech wspólnych, a w wielu sprawach różnią się od siebie. Jednak wszyscy, niezależnie od różnic, możemy żyć w zgodzie, być tolerancyjni, okazywać sobie życzliwość i dobrze się bawić, tak jak dzieci, tańcząc z różnokolorowymi balonikami. Życzliwy i tolerancyjny człowiek szanuje poglądy, i zainteresowania innych ludzi, ale zachowuje swoją indywidualność. Swoimi słowami i czynami nie rani drugiego człowieka. Każdy ma jakąś osobę (kumpla/kumpełę), na którą zawsze może liczyć i której może zaufać.
4. Podziękuj dzieciom za zaangażowanie w czasie zajęć.

Załącznik nr 1
Materiał dla prowadzącego/prowadzącej

M. Rusiłowicz

Kogo możemy nazwać życzliwym człowiekiem?

Życzliwy człowiek szanuje innych ludzi. Jest miły i chętny do pomocy. Stara się zrozumieć drugiego człowieka, potrafi doradzić w trudnych chwilach. Jest szczerzy, dyskretny, wyrozumiały. Życzliwy człowiek nie dokucza innym, nie wyśmiewa, nie obgaduje. Ma dobre serce. W jego towarzystwie zawsze czujemy się dobrze i bezpiecznie.

